

ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ
АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

ЄВРОПА 2020

СТРАТЕГІЯ РОЗУМНОГО, СТІЙКОГО І ВСЕОСЯЖНОГО ЗРОСТАННЯ

Видання перекладено та підготовлено до публікації за ініціативи
Федерації роботодавців автомобільної галузі України

Редакційна група:
Чепіжко О.С.
Шендеровський С.К.
Богатирчук О.В.
Соколова К.О.

review@fra.org.ua
fra.org.ua

Росповсюджується безкоштовно в електронному вигляді.

Публікація не є повним та/або офіційним перекладом стратегії «Europe 2020». Вона носить ознайомчий характер та має на меті представити читачам ключові, на думку редакційної групи, моменти стратегічного плану розвитку Європейського Союзу. Федерація роботодавців автомобільної галузі України не несе відповідальності за точність перекладу та наслідки використання публікації третіми сторонами.

Офіційні матеріали Стратегії доступні за посиланням:
<http://ec.europa.eu/europe2020>

Федерація роботодавців автомобільної галузі хоче представити своїм друзям один з найкращих, на нашу думку, взірців стратегічного мислення - програму розвитку Європейського Союзу «Європа 2020».

Наша команда переконана, що держава, яка не має плану свого розвитку, чіткого бачення своїх цілей та завдань, приречена на безперспективну боротьбу з усіма можливими симптомами державних та суспільних хвороб.

Ми сподіваємось, що читачі цієї публікації знайдуть для себе не тільки конкретні ідеї, а й зможуть насолодитись духом документу, прагненням його авторів всебічно та багатогранно проаналізувати виклики, які можуть зашкодити сталому процвітанню об'єднаної Європи в цьому десятилітті.

Україна стоїть на порозі докорінних змін. Ми переконані, що нашій країні теж потрібна перспектива розвитку - вона може радикально покращити якість повсякденних рішень.

У цей час ми, на жаль, рухаємося навмання - нашим «дорожнім картам» бракує ясності та конкретики. Сподіваємося перекладом та впорядкуванням цієї публікації зробити свій скромний внесок у створення нової сильної держави.

ОЛЕГ БОЯРИН,

Голова Федерації роботодавців
автомобільної галузі України

Європа стоїть на порозі змін. Криза знищила роки економічного і соціального прогресу та виявила структурні слабкості в економіці Європи. Водночас, світ продовжує швидко рухатись і зміни, очікувані в довгостроковій перспективі, а саме глобалізація, прискорене використання природних ресурсів, старіння, - пришвидшились. Тепер ЄС має взяти на себе відповідальність за своє майбутнє.

Європа може досягти успіху, якщо буде діяти колективно, як Союз. Для цього потрібна стратегія, щоб вийти з кризи сильнішими і перетвори кожного члена ЄС на країну з розумною, стійкою і всеосяжною економікою, що поширює високі стандарти в сферах зайнятості населення, продуктивності праці та соціальної згуртованості. В програмі «Європа 2020» викладене бачення Європи на соціальну ринкову економіку в XXI ст..

Європейська Комісія запроваджує сім флагманських ініціатив, спрямованих на стимулювання прогресу за кожною пріоритетною темою:

- «Інноваційний Союз»: ініціатива, спрямована на поліпшення умов і доступу до фінансування досліджень та інновацій, які можуть бути перетвореними на продукцію та послуги, і тим самим створити умови для економічного зростання та створення робочих місць.
- «Молодь у русі»: ініціатива, спрямована на підвищення продуктивності системи освіти та сприяння доступу молодих людей на ринок праці.
- «Порядок денний розвитку цифрових технологій для Європи»: ініціатива, спрямована на прискорення можливостей доступу до високо швидкісного Інтернету та забезпечення таких технологій у кожному домівок.
- «Ресурсо-ефективна Європа»: має на меті допомогти відокремити економічне зростання від використання ресурсів. Ця ініціатива передбачає перехід до низько-вуглецевої економіки, ширше використання поновлюваних джерел енергії, розвиток екологічно чистих технологій і створення модернізованого транспортного сектору.
- «Промислова політика для епохи глобалізації»: ініціатива передбачає поліпшення бізнес-середовища, першою чергою, для малих і середніх підприємств, наприклад, допомога в отриманні доступу до кредитів і боротьбі з бюрократією.
- «Порядок денний для нових навичок і робочих місць»: ініціатива, спрямована на модернізацію ринку праці та розширення можливостей людей у отриманні нових та удосконаленні набутих навичок, а також на підвищення гнучкості та безпеки робочого середовища. Ця ініціатива також спрямована на надання допомоги працівникам шукати роботу на всій території ЄС.
- «Європейська платформа проти бідності»: спрямована на забезпечення соціальної та територіальної згуртованості для надання допомоги бідним і соціально ізольованим особам з метою покращення доступу цих осіб до ринку.

1. ЧАС ЗМІН: СТРУКТУРНІ СЛАБКОСТІ ЄВРОПИ, ЩО БУЛИ РОЗКРИТІ

Вихід з кризи та спроба повернутись до передкризової ситуації в економіці є невідкладним завданням. Існує низка сфер, в яких ще до кризи, Європа не показувала необхідного, у порівнянні з рештою світу, прогресу:

- Середній темп економічного зростання в Європі. Багато в чому це пов'язано з нижчим рівнем інвестицій в науково-дослідні розробки та інновації, недостатнім використанням інформаційних та комунікаційних технологій, бар'єри для доступу на ринок та менш динамічним бізнес-середовищем.
- Рівень зайнятості в Європі є значно нижчим, ніж в інших частинах світу. Незважаючи на деякий прогрес в цій сфері, рівень зайнятості в Європі складає 69%.
- Демографічне старіння прискорюється. Кількість людей старших 60 років зросла в два рази в порівнянні з 2007 роком, і приблизно збільшується на два мільйони щороку в порівнянні з одним мільйоном, як це було раніше. В наслідок ситуації, що склалась в демографічній сфері, навантаження на фонди соціального захисту значно зростають.

АКТИВІЗАЦІЯ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Економіки країн світу часто взаємопов'язані. Європа продовжуватиме утримувати статус однієї з найбільш відкритих економік світу, але конкуренція з боку розвинених країн і країн, що розвиваються, посилюється. Такі країни, як Китай чи Індія, інвестували значні кошти в дослідження і технології задля просування своїх галузей. Це чинить відповідний тиск на деякі сектори економіки ЄС та спричиняє необхідність вживати додаткових заходів для підтримки конкурентоспроможності товарів ЄС. З іншого боку для багатьох європейських компаній відкриваються нові ринки країн, що розвиваються.

Сфера глобальних фінансів, як і раніше, потребує стійкості. Наявність легкого доступу до кредитів, швидкоплинність і надмірність ризиків на фінансових ринках всього світу призводить до економічних дисбалансів. Європа активно займається пошуком рішень, що допоможуть зберегти ефективність та стійкість фінансової системи.

Клімат і ресурсні проблеми також вимагають рішучих дій. Сильна залежність від викопних видів палива, зокрема нафти, та не ефективне використання сировини загрожує економічній безпеці ЄС та сприяє зміні клімату. Збільшення населення з 6 до 9 млрд. людей посилює глобальну конкуренцію за природні ресурси, і чинить тиск на довкілля.

УРОКИ, ЯКІ ЄС МАЄ ВИНЕСТИ З ЦЬОЇ КРИЗИ:

1. 27 країн ЄС тісно пов'язані між собою: криза показала тісний зв'язок між національними економіками країн ЄС, особливо в зоні євро. Реформи або їх відсутність в одній країні впливають на продуктивність всіх інших.
2. Координація діяльності в рамках ЄС працює: якщо країни ЄС будуть діяти разом, то результат буде значно ефективнішим. Країни ЄС довели це шляхом прийняття спільних дій щодо стабілізації банківської системи і шляхом прийняття Європейського плану відновлення

економіки. У глобальному світі, жодна країна не може ефективно вирішувати проблеми самостійно.

3. ЄС збільшує значення Союзу на світовій арені. ЄС зможе впливати на глобальні політичні рішення, тільки якщо країни-члени ЄС будуть діяти спільно.

ЄВРОПА МОЖЕ ДОСЯГТИ УСПІХУ

Європа має багато сильних сторін: ЄС може розраховувати на талант і творчість народу, потужну виробничу базу, динамічну сферу послуг, високу якість сільськогосподарського сектору, єдиний ринок і єдину валюту ЄС. Але ЄС також може розраховувати і на існуючі демократичні інститути, соціальну та територіальну єдність, позицію ЄС щодо охорони та збереження навколишнього середовища, збереження культурної різноманітності, поваги гендерної рівності тощо. Багато країн-членів ЄС – країни з найбільш інноваційних і розвинених економік світу. Але найкращий шанс для Європи домогтися успіху - діяти колективно - як Союзу.

2. РОЗУМНЕ, СТІЙКЕ І ВСЕОСЯЖНЕ ЗРОСТАННЯ

ДЕ ЄВРОПА МАЄ БУТИ В 2020 РОЦІ?

Програма «Європа 2020» базується на трьох взаємодоповнювальних пріоритетах:

1. Розумне зростання: розвиток економіки, заснованої на знаннях та інноваціях.
2. Стійке зростання: сприяння більш ефективному використанню ресурсів, запровадженню екологічно чистих виробництв і конкурентоспроможної економіки.
3. Всебічне зростання: сприяння високому рівню зайнятості населення в економіці, що базується на соціальній та територіальній згуртованості.

Вказані пріоритети повинні бути вимірюваними, здатними відображати різноманітність держав - членів.

ЄС повинен визначити, де він хоче бути в 2020 році. Задля цього Європейська Комісія пропонує такі ключові цільові завдання:

- 75% населення віком 20-64 мають бути працевлаштованими;
- 3% від ВВП ЄС мають бути інвестовані в наукові дослідження та конструкторські розробки;
- Програма «20/20/20» клімат/енергетичні цілі повинні бути дотримані (зокрема, скорочення викидів на 30%);
- Частка випускників шкіл, які не мають повної середньої освіти, не має перевищувати 10%, і не менше 40% молодого покоління повинні мати вищу освіту;
- Зменшити кількість людей, які живуть на межі бідності на 20 мільйонів.

Вирішення цих завдань повинно мобілізувати колективну увагу країн-членів ЄС. Незважаючи на відмінність рівнів розвитку та рівня життя країн-членів ЄС, Європейська Комісія вважає, що запропоновані цілі актуальні для всіх держав-членів. Інвестиції в наукові дослідження та конструкторські розробки, а також в інновації в сфері освіти та ресурсозберігаючих технологій піде на користь традиційним секторам економіки. Європейська Комісія пропонує, щоб ці цілі були адаптовані до цілей національних економік країн-членів ЄС з ціллю відображення поточної ситуації в кожній країні. Спільні зусилля ЄС та національних економік будуть взаємно підсилювати один одного.

ПРІОРИТЕТ 1: РОЗУМНЕ ЗРОСТАННЯ: РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ, ЗАСНОВАНОЇ НА ЗНАННЯХ ТА ІННОВАЦІЯХ.

Що Європа повинна зробити:

1. Інновації: витрати ЄС на наукові дослідження та конструкторські розробки становлять менше 2%, тоді як в США – 2,6%, а в Японії – 3,4%. Європа повинна переглянути склад витрат на інноваційні розробки та поліпшити умови для приватних інвестицій в цю сферу.
2. Освіта, перепідготовка та навчання без відриву від виробництва: чверть всіх учнів погано читають, один з семи молодих людей покинули навчання занадто рано. Близько 50% досягають рівня середньої кваліфікації, але це часто не відповідає потребам ринку праці. Менш ніж одна людина з трьох віком 25-34 роки має вищу освіту в порівнянні з 40% в США і більше 50% - в Японії. Згідно з індексом Shanghai, тільки два європейських університети входять в топ-20 найкращих університетів світу.
3. Цифрове суспільство: Світовий попит на інформаційно-комунікаційні технології – це ринок, який коштує 2 000 млрд. євро.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА : «ІННОВАЦІЙНИЙ СОЮЗ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- розробити стратегічну програму досліджень в таких сферах: енергетична безпека, транспорт, зміна клімату та ефективність використання ресурсів, охорона здоров'я та старіння, екологічно чисті методи виробництва та управління земельними ресурсами;
- створити єдиний патент ЄС і спеціалізований патентний суд, модернізувати рамки авторського права і товарних знаків, поліпшити доступ малого та середнього бізнесу до захисту прав в сфері інтелектуальної власності;
- прискорити розробку і впровадження технологій, необхідних для вирішення зазначених в програмі завдань;
- зміцнити і підтримувати подальший розвиток ролі інструментів ЄС для підтримки інновацій (наприклад, структурні фонди, фонди розвитку сільських районів, програма розвитку наукових досліджень, правила Інкотермс, SET- план), в тому числі за рахунок оптимізації адміністративних процедур для полегшення доступу до фінансування, особливо малих і середніх підприємств;
- сприяти розвитку партнерських зв'язків знань і зміцнення зв'язків в сфері освіти, бізнесу, наукових досліджень та інновацій, та сприяти розвитку підприємництва шляхом надання підтримки молодим інноваційним компаніям.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- реформувати національну (і регіональну) програми наукових досліджень та конструкторських розробок, зміцнити співпрацю між університетами, дослідницькими інститутами та бізнесом, забезпечити реалізацію спільних програм та розповсюдження технологій на території ЄС;

- забезпечити достатню кількість випускників математичних та інженерних факультетів і запровадити зосередженість шкільних програм на творчих, інноваційних та підприємницьких сферах;
- запровадити різноманітні фінансові інструменти як, наприклад, податкові пільги для стимулювання приватних інвестицій в сферу наукових досліджень та конструкторських розробок.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «МОЛОДЬ В РУСІ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- інтегрувати та підвищити гнучкість університетських і дослідницьких програм (наприклад, Еразмус, Еразмус Мундус, Темпус та Марі Кюрі) і пов'язати їх з національними програмами та ресурсами;
- прискорити модернізацію змісту вищої освіти (навчальних планів, управління та фінансування), в тому числі шляхом співставлення продуктивності і якості освітніх глобальному контексті;
- вивчити шляхи сприяння розвитку підприємництва в рамках програм для молодих фахівців;
- сприяти визнанню неформального і неофіційного навчання;
- запровадити Програму зайнятості молоді та скорочення молодіжного безробіття: це спільне завдання держав-членів ЄС та соціальних партнерів щодо сприяння розширенню можливостей працевлаштування для молодих людей.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- забезпечити ефективні інвестиції в систему освіти і навчання на всіх рівнях (від дошкільного до вищого);
- поліпшити якість освіти в кожному сегменті (дошкільна, початкова, середня, професійна та вища) в рамках комплексного підходу, що охоплює ключові компетенції і спрямований на зниження кількості дітей, які зарано завершують навчання в школі;
- підвищити релевантність системи освіти шляхом створення національних кваліфікаційних критеріїв, які б найкращим чином відповідали потребам ринку праці.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «ПОРЯДОК ДЕННИЙ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЄВРОПИ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- забезпечити стабільну правову основу, що стимулюватиме інвестування у відкриту і конкурентну інфраструктуру доступу до високошвидкісного інтернету та пов'язаних з ними послуг;
- розробити ефективну політику в даній сфері;
- полегшити використання структурних фондів ЄС для виконання цієї Програми;
- створити справжній ринок для онлайн-контенту та послуг (безпечні веб-сервіси ринків ЄС і цифрового контенту, з високим рівнем довіри, збалансована правова база з визначенням чіткого кола прав та обов'язків, культивування мульті-територіальних ліцензій, за-

безпечення адекватного захисту і винагороди власників та активну підтримку оцифровки багаточисельної культурної спадщини Європи);

- реформувати науково – дослідницькі та інноваційні фонди і збільшити підтримку ІТ сфери для зміцнення технологічної сили Європи в ключових стратегічних областях і створити умови для малого та середнього бізнесу, щоб стимулювати впровадження інновацій у сфері ІТ у всі сектори економіки ЄС;
- розширити доступ до інтернету для всіх європейських громадян, особливо звернути увагу на підтримку комп'ютерної грамотності населення.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- розробити стратегію для масового поширення високошвидкісного Інтернету;
- становити правові рамки для координації громадських робіт щодо зниження витрат на розгортання мережі;
- сприяти розгортанню і використанню сучасних доступних онлайн-сервісів (наприклад, електронний уряд, онлайн охорона здоров'я, розумний будинок, цифрові навички тощо).

ПРІОРИТЕТ 2: СТІЙКЕ ЗРОСТАННЯ: СПРИЯННЯ БІЛЬШ ЕФЕКТИВНОМУ ВИКОРИСТАННІ РЕСУРСІВ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИХ ВИРОБНИЦТВ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ.

Що Європа повинна зробити:

1. Конкурентоспроможність: ЄС процвітає за рахунок торгівлі, експорту. Зіткнувшись з сильним тиском на експортних ринках Європа повинна підвищити конкурентоспроможність своїх товарів по відношенню до основних торгових партнерів за рахунок підвищення продуктивності праці. ЄС повинен зберегти своє лідерство на ринку зелених технологій як засобу забезпечення ефективності використання ресурсів, тим самим підвищуючи конкурентоспроможність промислових підприємств.
2. Боротьба зі зміною клімату: знижати рівень викидів швидкими темпами, використовуючи потенціал нових технологій. Покращення ефективності використання ресурсів суттєво допоможе зниженню рівня граничних викидів, заощадити гроші і стимулювати економічне зростання. Європа також повинна підвищити стійкість економік країн-членів ЄС до кліматичних ризиків, а також здатність до запобігання стихійним лихам і адекватного реагування на них.
3. Чисте і ефективне використання енергетичних ресурсів: виконання енергетичних цілей, що поставив ЄС у цій сфері, може призвести до зменшення імпорту нафти і газу до 2020 р., що в грошовому еквіваленті складає зменшення витрат на 60 млрд. євро. Це не тільки економія фінансових коштів, це має важливе значення для енергетичної безпеки ЄС.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «РЕСУРСОЕФЕКТИВНА ЄВРОПА»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- мобілізувати фінансові інструменти ЄС з метою зближення національного, державного і приватного фінансування;
- підвищити рівень використання ринкових інструментів (наприклад, перегляду енергетичної оподаткування, рамкових програм державної допомоги в цій сфері);
- модернізувати транспортний сектор, тим самим підвищуючи його конкурентоздатність. Це може бути зроблено за рахунок швидкого розгортання мережевих інфраструктур електричної мобільності, інтелектуального управління рухом, кращої логістики, скорочення викидів CO₂ для автотранспортних засобів, а також для авіаційних і морських секторів, сприяння використанню нових технологій, включаючи електричні і гібридні автомобілі;
- прискорити реалізацію стратегічних проектів з високою європейською доданою вартістю (міста, порти, логістичні платформи);
- розширити використання поновлюваних джерел енергії;
- сприяти розвитку інфраструктурних проектів, що мають важливе стратегічне значення для ЄС в Балтійському морі, а також в Балканському, Середземноморському і Євразійському регіонах;

- затвердити і реалізувати план дій щодо впровадження програми ефективного використання ресурсів (за підтримки малого та середнього бізнесу та домашніх господарств) через використання структурних та інших фондів для залучення нового фінансування в рамках існуючих вельми успішних моделей інноваційних інвестиційних схем;
- розробити нове бачення структурних і технологічних змін, що дозволять ЄС досягти скорочення викидів; це включає в себе попередження лих і реагування на них, розвиток сільського господарства і сільських районів, морської політики з боротьби зі зміною клімату, зокрема шляхом вжиття необхідних заходів з адаптації на основі більш ефективного використання ресурсів, що також сприятиме поліпшенню глобальної продовольчої безпеки.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- поступово скасовувати екологічно шкідливі субсидії;
- оновити транспортну та енергетичну інфраструктуру;
- зосередити найбільшу увагу на міському транспорті, де має місце найбільша частина утворення викидів;
- використовувати оновлені експлуатаційні вимоги до будівництва для зменшення використання енергоресурсів, інвестувати в енергоефективність громадських будівель і в більш ефективну утилізацію;
- стимулювати використання енергозберігаючих приладів, які могли б підвищити ефективність в енергоємних секторах.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ДЛЯ ЕПОХИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- запровадити промислову політику, створюючи найкращі умови для збереження і розвитку сильної, конкурентоспроможної і диверсифікованої промислової бази в Європі, а також забезпечити підтримку переходу виробничих секторів з високим рівнем використання енергії на більш ефективне використання ресурсів;
- розробити горизонтальний підхід до промислової політики, що поєднує різні інструменти політики (наприклад, «розумне» регулювання, модернізовані державні закупівлі, правила конкуренції та норми);
- покращити бізнес-середовище, особливо для малих і середніх підприємств, у тому числі шляхом скорочення операційних витрат ведення бізнесу в Європі та сприяння недорогого доступу до фінансових ресурсів;
- сприяти реструктуризації секторів економіки через швидкий перерозподіл навичок;
- сприяти запровадженню технологій та методів виробництва, які знижують використання природних ресурсів, і збільшенню інвестицій в існуючі природні активи ЄС;
- сприяти інтернаціоналізації малих і середніх підприємств;
- бути впевненими, що транспорт і логістичні мережі дозволяють промисловості на всій території Союзу мати реальний доступ до

- внутрішнього і міжнародного ринків;
- розробити ефективну космічну політику, щоб забезпечити вирішення деяких ключових глобальних викликів і, зокрема, щоб доставити Galileo і програми GMES;
- підвищити конкурентоспроможність європейської туристичної галузі;
- переглянути правила підтримки переходу сервісних та виробничих секторів на використання енергозберігаючих технологій, щоб поліпшити довгострокові перспективи конкурентоспроможності європейської промисловості;
- відновити стратегію ЄС щодо просування корпоративної соціальної відповідальності в якості ключового елемента в забезпеченні надійними трудовими кадрами і довіри споживачів.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- покращити бізнес-середовище, у тому числі, шляхом закупівлі в державному секторі для підтримки інноваційних стимулів;
- поліпшити умови дотримання прав інтелектуальної власності;
- знизити адміністративне навантаження на компанії, а також поліпшити якість аналізу законодавчої бази;
- працювати в тісному співробітництві із зацікавленими сторонами в різних секторах економіки (бізнес, профспілки, науковці, неурядові організації, організації споживачів) для виявлення вузьких місць, і розвивати загальний аналіз про те, як підтримувати сильну промислову і освітню бази та допомогти ЄС забезпечити глобальний сталий розвиток.

ПРІОРИТЕТ 3: ВСЕБІЧНЕ ЗРОСТАННЯ: СПРИЯННЯ ВИСОКОМУ РІВНЮ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ, ЩО БАЗУЄТЬСЯ НА СОЦІАЛЬНІЙ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ЗГУРТОВАНOSTІ.

Що Європа повинна зробити:

1. Робота: через загрозливу демографічну ситуацію, кількість працездатного населення постійно скорочується. Тільки дві третини населення працездатного віку ЄС в даний час працює, у порівнянні з більш ніж 70% в США та Японії. Рівень зайнятості серед жінок і літніх працівників особливо низький. Молоді люди сильно постраждали від кризи, і рівень безробіття по цій категорії складає 21%.
2. Навички: Близько 80 млн. осіб мають низькі або базові кваліфікаційні навички. До 2020 року потреба у фахівцях високої кваліфікації збільшиться на 16 мільйонів робочих місць, в той час як попит на роботи з низькою кваліфікацією скоротиться на 12 млн. робочих місць.
3. Боротьба з бідністю: 80 мільйонів чоловік були на межі бідності до настання кризи. 19 мільйонів з них становлять діти. 8% працюючого населення не заробляють в кількості, достатній для виходу за межі порога бідності.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «ПОРЯДОК ДЕННИЙ ДЛЯ НОВИХ НАВИЧОК І РОБОЧИХ МІСЦЬ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- визначити і реалізувати другий етап Програми щодо балансу гарантій зайнятості та гнучкості ринку праці разом з європейськими соціальними партнерами з метою визначення шляхів, що дозволять краще скерувати економічні перетворення і організувати боротьбу з безробіттям та підвищення рівня трудової активності;
- адаптувати законодавчу базу відповідно до «розумних» принципів регулювання, враховуючи також нові ризики для здоров'я та безпеки на робочому місці;
- полегшити та заохочувати мобільність робочої сили і сприяти перспективній і всеосяжній трудовій міграційній політиці, яка б на гнучкій основі реагувала на потреби ринку праці;
- зміцнити потенціал соціальних партнерів і в повній мірі використовувати потенціал соціального діалогу на всіх рівнях (ЄС, національні/регіональні, галузеві компанії), а також сприяти зміцненню співробітництва між інститутами ринку праці, в тому числі державних служб зайнятості держав – членів ЄС;
- дати потужний імпульс початку співробітництва в галузі освіти і підготовки кадрів за участю всіх зацікавлених сторін. Співробітництво має ґрунтуватись на реалізації принципів безперервного навчання (у співпраці з державами-членами, соціальними партнерами, експертами).

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- реалізувати Програму щодо балансу гарантій зайнятості та гнучкості ринку праці враховуючі національні особливості ситуації країн-членів ЄС, зменшити сегментацію ринку праці, а також забезпечити збалансоване суміщення роботи і сімейного життя;
- розглянути і регулярно контролювати ефективність податкової системи з тим, щоб виключити заходи, які перешкоджають зайнятості населення;
- сприяти запровадженню нових форм роботи та особистого життя і збільшити гендерну рівність;
- заохочувати і контролювати ефективне здійснення результатів соціального діалогу;
- дати потужний імпульс до реалізації Європейської кваліфікаційної рамочної програми, шляхом створення національних кваліфікаційних програм.

ФЛАГМАНСЬКА ІНІЦІАТИВА: «ЄВРОПЕЙСЬКА ПЛАТФОРМА ПРОТИ БІДНОСТІ»

Заходи, які необхідно запровадити на рівні ЄС:

- застосувати відкритий метод співробітництва, експертної оцінки та обміну позитивним досвідом з боку державних і приватних гравців, щоб зменшити соціальну ізоляцію і прийняти конкретні заходи, в тому числі шляхом адресної підтримки зі структурних фондів;
- розробити та запровадити програми, спрямовані на сприяння соціальній інновації для найуразливіших категорій населення, зокрема шляхом надання інноваційної освіти, навчання та можливості працевлаштування для знедолених громадян, для боротьби з дискримінацією (наприклад, інваліда), а також розробити новий порядок денний для інтеграції мігрантів та дати їм можливість повною мірою скористатися їх потенціалом;
- провести оцінку адекватності і стійкості соціального захисту та пенсійного забезпечення, а також визначити шляхи забезпечення більш широкого доступу до системи охорони здоров'я.

Заходи, які необхідно запровадити на рівні держав-членів ЄС:

- сприяти забезпеченню загальної колективної та індивідуальної відповідальності в боротьбі з убогістю і соціальним відчуженням;
- визначити та вжити заходів, необхідних для підтримки груп ризику (наприклад, сімей з одним батьком, літніх жінок, меншин, циган, людей з інвалідністю та бездомних);
- забезпечити широкий доступ до соціального забезпечення та пенсійних систем для адекватної підтримки незахищених верств населення та їх доступу до медичної допомоги.

3. СПІЛЬНІ ДІЇ ТА СПІЛЬНИЙ РИНОК

Всі політики ЄС, інструменти і правові акти, а також фінансові інструменти, повинні бути мобілізовані для досягнення цілей цієї Стратегії.

3.1. ЄДИНИЙ РИНОК ХХІ СТ.

- Сильний і єдиний ринок ЄС є життєво важливим для зростання та створення робочих місць. Проте, нинішні тенденції показують ознаки інтеграційної втоми і розчарування з приводу єдиного ринку. Криза надала нового поштовху для економічного націоналізму. Пильність Європейської Комісії та загальне почуття відповідальності між державами - членами запобігли початку процесу розпаду Союзу.
- Єдиний ринок для того, щоб реалізувати Програму «Європа 2020», передбачає наявність добре функціонуючих і взаємопов'язаних ринків, де конкуренція і доступ споживачів стимулюють зростання та інновації. Відкритий єдиний ринок для послуг повинен бути створений на основі Директиви про послуги. Повна реалізація Директиви про послуги може збільшити торгівлю комерційними послугами на 45% і сприяти збільшенню прямих іноземних інвестицій до 25% , в результаті чого ВВП збільшиться від 0,5% до 1,5%.
- Доступ малого і середнього бізнесу до єдиного ринку повинен бути поліпшений. Повинні бути розроблені конкретні ініціативи в галузі політики, в тому числі спрощення норм корпоративного права (процедур банкрутства, статуту приватної компанії), а також ініціативи, що дозволяють підприємцям перезапустити невдалий бізнес. Громадяни повинні мати можливість повною мірою брати участь в єдиному ринку. Це вимагає зміцнення їхньої здатності і впевненості в своїх можливостях купувати товари та послуги, зокрема он-лайн.
- Завдяки реалізації конкурентної політики Комісія буде гарантувати, що єдиний ринок залишається відкритим ринком, зберігаючи для всіх рівні можливості. Запобігання зловживань на ринку та укладенню антиконкурентних угод між компаніями забезпечить впевненість для стимулювання інновацій.

3.2. ІНВЕСТИЦІЇ В ЗРОСТАННЯ: ПОЛІТИКИ ЗГУРТУВАННЯ, МОБІЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТУ ЄС І ПРИВАТНОГО ФІНАНСУВАННЯ.

- Економічна, соціальна та територіальна згуртованість залишатиметься в центрі уваги Програми «Європа 2020» , щоб підтвердити, що всі сили та потужності мобілізовані. Політика згуртованості є ключовим механізмом реалізації пріоритетів розумного, стійкого і всеосяжного зростання в державах-членах і регіонах.
- Фінансова криза завдала серйозної шкоди здатності європейських ділових кіл та урядів фінансувати інвестиційні та інноваційні проекти. Європа повинна зробити все можливе, щоб ефективно використовувати фінансові кошти, шукати нові можливості фінансування за допомогою поєднання приватних та державних ресурсів.

Що Європа повинна зробити:

1. В повному обсязі використовувати можливості для поліпшення

ефективності та дієвості існуючого бюджету ЄС шляхом посилення пріоритетності і більш тісного зв'язку витрат ЄС з цілями, визначеними в Програмі «Європа 2020».

2. Започаткувати проектування нових інструментів фінансування, зокрема у співпраці з ЕІВ / ВПС і приватного сектора, враховуючи нові потреби бізнесу. У рамках майбутнього наукового та інноваційного плану, Європейська Комісія буде намагатись залучити додатковий капітал для фінансування інноваційних.
3. Створити ефективний європейський ринок венчурного капіталу, що суттєво полегшить прямий доступ до ринків капіталу.

3.3. ЗАСТОСУВАННЯ ЗОВНІШНІХ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

- Глобалізація відкриває нові можливості для Європейських експортерів. Відкритість Європи, що працює відповідно до встановлених міжнародних норм, є найкращим шляхом для використання переваг глобалізації, які підвищують економічне зростання Союзу і зайнятість населення. Водночас, ЄС має забезпечити собі сталий імідж на світовій арені, і позиціонувати себе як країну, яка відіграє провідну роль у формуванні майбутнього світового економічного порядку, в тому числі використовуючи механізми G20.
- З метою забезпечення більш широкого доступу на ринки для бізнесу ЄС, у тому числі малих і середніх підприємств, ЄС має ефективно діяти як в рамках СОТ, так і на підставі двосторонніх угод. ЄС також має забезпечити рівні умови на ринку для зовнішніх конкурентів, і це повинно бути ключовим завданням.
- Програма «Європа 2020» важлива не тільки для країн-членів ЄС, а й для країн-кандидатів в члени ЄС, оскільки програма може стати провідником для цих країн у питаннях реформування.
- Крім того, однією з найважливіших цілей в найближчі роки стане побудова стратегічних відносин з країнами з економікою, що розвивається. Форми цих відносин повинні бути гнучкими.

4 . ВИХІД З КРИЗИ: ПЕРШІ КРОКИ ДО 2020 РОКУ

Політичні інструменти, що були застосовані ЄС, і які використовувались для протидії кризі, були досить рішучими і носили широкомасштабний характер. Так, наприклад, в сфері податкової та бюджетної політики були до історичного мінімуму знижені процентні ставки, Уряду забезпечив серйозну підтримку банкам через гарантії, рекапіталізацію або через «чистки» балансів від знецінених активів. Всі ці дії були і залишаються виправданими.

Але використання подібних інструментів не може здійснюватись безстроково. Високий рівень державного боргу не може бути стійким на невизначений термін. Посилена координація економічної політики, зокрема, в зоні євро повинна забезпечити успіх.

4.1. ВИЗНАЧЕННЯ НАДІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ВИХОДУ.

Враховуючи деяку невизначеність щодо економічних перспектив та крихкий стан фінансового сектору, необхідно застосувати скоординований підхід для відновлення державної дисципліни після закінчення термінів надання тимчасової державної допомоги, з метою успішного виходу з кризи.

Цей скоординований підхід повинен базуватись на таких принципах:

- вилученні бюджетного стимулювання повинні початися тільки після стійкого відновлення економіки. Проте терміни вилучення, можливо, будуть відрізнятись від країни до країни, звідси і потреба у високому ступені координації на європейському рівні;
- короткостроковій програмі підтримки безробітних, що має бути припинена в період, коли ВВП почне стійко зростати, в результаті чого зайнятість населення почне зростати;
- галузевих схемах підтримки, що мають бути припинені, оскільки вони передбачають суттєві бюджетні витрати;
- програмах підтримки доступу до фінансів, що повинні тривати до того часу, доки будуть мати місце явні ознаки, що фінансові умови для бізнесу в цілому нормалізувалися;
- вилученні підтримки фінансового сектора, починаючи з гарантійних державних схем, залежатиме від стану економіки, в цілому, і стабільності фінансової системи, зокрема.

4.2. РЕФОРМА ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ.

Найважливішим пріоритетом у короткостроковій перспективі буде відновлення міцного, стабільного і здорового фінансового сектору, здатного фінансувати реальну економіку.

Для цього повинні бути досягнуті такі цілі:

- реалізація узгоджених реформ з функцією нагляду фінансового сектору;
- розробка нормативних актів, які б сприяли прозорості та стабільності в інфраструктурних сферах;
- завершення розробки правил щодо бухгалтерського обліку та захисту прав споживачів у вигляді єдиних європейських правил, що охоплюють всі фінансові ринки;
- зміцнення управління фінансових інститутів, з метою усунення

недоліків, виявлених під час фінансової кризи в області ідентифікації та управління ризиками;

- розробити амбітну політику, яка дозволить в майбутньому краще запобігати ї, при необхідності, керувати можливими фінансовими кризами.

4.3. ПРОВОДИТИ ПОЛІТИКУ РОЗУМНОЇ БЮДЖЕТНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ ДЛЯ ЗРОСТАННЯ В ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.

Це буде включати в себе поступове виведення короткострокової кризової підтримки і введення середніх і довгострокових реформ, які сприятимуть стійкості державних фінансів і підвищенню потенціалу зростання.

Для більшості країн-членів початок бюджетної консолідації має відбутись в 2011 році, а процес приведення дефіциту до рівня нижче 3% від ВВП повинен бути завершений до 2013 року. Проте, у ряді країн, етап консолідації, можливо, доведеться почати раніше 2011 року.

Доходна частина бюджету також має значення і особлива увага має бути приділена якості податкової системи. Наприклад, підвищення «трудових» податків слід уникати. Замість цього, держави-члени повинні прагнути перекласти податковий тягар на енергетичні, екологічні податки в рамках програм «озеленення».

Бюджетна консолідація і довгострокова фінансова стійкість повинні йти рука об руку з важливими структурними реформами, зокрема в сферах пенсійного забезпечення, охорони здоров'я, соціального захисту та системи освіти. Державне управління має використовувати ситуацію як можливість підвищити ефективність та якість обслуговування. Державна політика закупівель повинна забезпечити найбільш ефективне використання державних коштів на ринках закупівель, які повинні бути відкриті в масштабах всього ЄС.

4.4. КООРДИНАЦІЯ В РАМКАХ ЕКОНОМІЧНОГО І ВАЛЮТНОГО СОЮЗУ.

Єдина валюта виступила як цінний щит від потрясінь обмінного курсу для тих держав - членів, валютою яких є євро. Але криза також показала ступінь взаємозалежності економік у зоні євро, а саме у фінансовій сфері.

Так, наприклад, криза посилила такі проблеми як дестабілізуюча роль дисбалансів та розбіжність конкурентоспроможності товарів країн-членів ЄС.

Вирішення цих проблем вимагає запровадження скоординованого підходу в наступних напрямках:

- Розробка рамкової програми для більш глибокого і ширшого нагляду за зміцненням фінансової дисципліни, макроекономічними дисбалансами для країн зони євро.
- Розробка рамкової програми для загрози сфері фінансової стабільності єврозони в цілому.
- Адекватне зовнішнє подання єврозони з метою потужного вирішення глобальних економічних і фінансових проблем.

5. ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ: СИЛА

Для досягнення трансформаційних змін, необхідно більше уваги приділяти прозорим критеріям для оцінки динаміки реалізації Програми «Європа 2020». Такий підхід буде вимагати жорсткої структури управління, яке повинно забезпечити своєчасну і ефективну реалізацію Програми.

5.1. ЗАПРОПОНОВАНА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ «ЄВРОПА 2020».

Програма повинна бути організованою навколо тематичного підходу:

1. Тематичний підхід: основну увагу буде приділено ключовим цільовим завданням Програми та її флагманським ініціативам. Тематичний підхід відображає намір ЄС показати взаємозалежність економік держав-членів.
2. Країна, що буде звітувати допоможе державам-членам визначити і реалізувати стратегії виходу з економічної кризи та відновлення макроекономічної стабільності, а також виявити національні вузькі місця, що допоможе направити економіки країн-членів до стійкого зростання. Це буде не тільки охоплювати податково-бюджетну політику, а й основні макроекономічні питання, пов'язані з макроекономічними дисбалансами. Це мало б забезпечити комплексний підхід до проектування та реалізації Програми.

5.2. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ ЄС ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОГРАМИ.

1. Європейська Рада розповсюджує та просуває Програму між державами-членами ЄС, а також зосереджує свою увагу на конкретних темах (наприклад дослідницька та інноваційна діяльність), на нарадах надає відповідні рекомендації країнам-члена та необхідні імпульси.
2. Рада міністрів працюватиме на реалізацію програми «Європа 2020» та досягнення цілей в областях, за які вони відповідають. У рамках флагманських ініціатив, державам - членам буде запропоновано активізувати обмін інформацією та передовими практиками в рамках різних підрозділів Ради.
3. Європейська комісія буде щорічно відслідковувати ситуацію на основі набору показників, показуючи загальний прогрес. Комісія видаватиме щорічний звіт про реалізації Програми і представить конкретні оцінки прогресу, досягнутого в рамках єврозони.
4. Європейський парламент має відіграти важливу роль у Програмі, не тільки в якості со-законодавця, але і в якості рушійної сили для мобілізації громадян та їх національних парламентів. Парламент може, наприклад, використовувати зустрічі з національними парламентами, щоб обговорити свій внесок у програму «Європа 2020».
5. Національні, регіональні та місцеві органи влади повинні здійснювати співробітництво, сприяючи розробці національних програм реформ та їх реалізації.
6. Зацікавлені сторони і громадянське суспільство кожної країни-члена ЄС також повинні бути більш тісно пов'язані. Обмін передовою практикою – це ще один корисний інструмент на шляху досягнення успіху в процесі здійснення масштабних реформ.

**ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ
АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ**

КИЇВ
2014